

Radionice “Digitalna dobrobit za obitelji”

Blok aktivnosti: Osiguravanje online sigurnosti

Praćenje našeg digitalnog otiska

Potrebno vrijeme: 10 minuta
Dobna prikladnost: Sve dobi

Cilj: Sudionici će moći prepoznati digitalne tragove koje ostavljaju na internetu.

Metoda:

- Facilitator objašnjava da je digitalni identitet način na koji se predstavljamo online, dok digitalni otisak uključuje sve što za sobom ostavljamo — profile na društvenim mrežama, lajkove, komentare, povijest pretraživanja, online kupnju, korisničke račune i još mnogo toga.
- Kako bi koncept bio zanimljiviji, trener provodi kratku fizičku demonstraciju i pokazuje isprintane slike ili ikonice koje predstavljaju online radnje (npr. gumb “like”, košaricu za kupnju, oblačić za komentar, profilnu fotografiju). Sudionici pogađaju što pojedina slika predstavlja.
- Zatim facilitator slaže slike na podu tako da formiraju put ili “trag” kroz prostoriju. Facilitator poziva sudionike da prođu stazom te uspoređuje aktivnost s pričom o Ivici i Marici — baš kao što u bajci krušne mrvice ostavljaju trag, tako i sve što radimo online ostavlja trag koji drugi mogu pratiti.

Aktivnost naglašava važnost svjesnosti o našim digitalnim postupcima kako bismo bolje zaštitili svoju online sigurnost i privatnost.

Savjeti za facilitatora: Kao facilitator možda ćete trebati sljedeće materijale: isprintane slike iz Canve dostupne [ovdje](#).

Što (ne) objaviti? – Igra razvrstavanja za online sigurnost

Potrebno vrijeme: 15 minuta
Dobna prikladnost: 7–16 godina

Cilj: Sudionici će moći prepoznati koje su vrste informacija sigurne, a koje rizične za dijeljenje online.

Metoda:

- Facilitator priprema 20 isprintanih kartica, a na svakoj je primjer nečega što bi se moglo objaviti na društvenim mrežama ili podijeliti online. Primjeri uključuju kombinaciju sigurnog i potencijalno rizičnog sadržaja, ali kartice nisu unaprijed

označene — sudionici sami procjenjuju.

- Facilitator dijeli sudionike u male mješovite skupine po dobi ili u parove (roditelj + dijete) te svakoj grupi daje promiješan set od 20 kartica. Zadatak je razvrstati kartice u dvije kategorije: „OK za objaviti online” i „Bolje ne objaviti online”.
- Nakon razvrstavanja, grupe se okupljaju i slijedi razgovor koji vodi facilitator. Za raspravu se mogu koristiti sljedeća pitanja:
 - Zašto bi neki sadržaj mogao biti rizičan za dijeljenje online?
 - Može li neki sadržaj otkriti previše osobnih informacija?
 - Kako bi se drugi osjećali kada bi se nešto o njima objavilo bez njihove dozvole?

Roditelje i djecu potiče se da razmisle o svojim nepregovaračkim i fleksibilnim granicama te kako se one mogu mijenjati s vremenom kako djeca odrastaju.

Savjeti za facilitatora: Kao facilitator možda ćete trebati sljedeće materijale: isprintajte kartice dostupne [ovdje](#).

Dodatna podrška: Po želji, možete dodati i treću kategoriju: „Ovisi” kako biste potaknuli dublju raspravu.

Kako izgleda tvoj digitalni trag?

Potrebno vrijeme: 15 minuta

Dobna prikladnost: 7–16 godina

Cilj: *Sudionici će moći razumjeti da online aktivnosti ostavljaju digitalni trag.*

Metoda:

- Svaki sudionik izrađuje paukov dijagram (mind map) na papiru i prikazuje kako koristi internet tijekom tipična 24 sata ili 7 dana.
- U sredini napišu „JA ONLINE”, a zatim crtaju grane za različite kategorije, kao što su: dopisivanje ili društvene mreže (npr. WhatsApp, Instagram), gledanje videa ili streaming, igranje igrice, pretraživanje informacija, online kupnja, školske/poslovne aktivnosti, često korištene aplikacije.
- Sudionici zatim pojedinačne aktivnosti iz svog dijagrama zapisuju na odvojene post-it papiriće. Te post-it papiriće zalijepe si na leđa, simbolizirajući digitalni trag koji ostavljaju za sobom.
- Facilitator objašnjava da su, baš kao što su ovi papirići vidljivi drugima, i naše online aktivnosti često vidljive, pohranjene ili praćene — čak i kada na njih

zaboravimo.

- Zatim sudionici hodaju po prostoriji i u tišini razmišljaju.
- Facilitator ih potom poziva da skinu one post-it papiriće koje ne bi željeli “ostaviti za sobom” ili koje ne bi htjeli da drugi vide.

Savjeti za facilitatora: Kao facilitator možda ćete trebati sljedeće materijale: mind map predložak iz Canve dostupan [ovdje](#) i samoljepljive papiriće.

Izradite obiteljski štit digitalne sigurnosti

Potrebno vrijeme: 20 minuta

Dobna prikladnost: Sve dobi

Cilj: *Sudionici će moći primijeniti obiteljska dogovorena pravila sigurnosti na svakodnevno korištenje interneta.*

Metoda:

- Svaka obitelj dobiva prazan predložak u obliku štita (ili ga može sama nacrtati). Na ovom “štitu digitalne sigurnosti” obitelj zajedno piše ili crta dogovorena pravila, savjete i strategije podrške za odgovorno korištenje interneta.
- Facilitator potiče obitelji da uključe sljedeće elemente:
 - Što ne objavljujemo online (npr. privatne informacije, neugodne fotografije drugih)
 - Kako biramo jake lozinke (npr. duge, jedinstvene, ne dijelimo ih s drugima)
 - Kome se obraćamo za pomoć ako se dogodi nešto neugodno online (npr. roditeljima, učitelju/učiteljici, odrasloj osobi od povjerenja)
 - Koliko često “čistimo” svoj digitalni otisak (npr. brišemo stare aplikacije, provjeravamo postavke privatnosti, uklanjamo neaktivne račune)

Savjeti za facilitatora: Kao facilitator možda ćete trebati sljedeće materijale: papir u obliku štita ili isprintane predloške, flomastere u boji i naljepnice. Predložak štita digitalne sigurnosti iz Canve dostupan je [ovdje](#).

Dodatna podrška: Dodatne prijedloge možete pronaći [ovdje](#).